

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.22.3. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти съгласно Наредба 53 за изискванията към счетоводството, формата и съдържанието на финансовите отчети, справките, докладите и приложенията на застрахователите, презастрахователите и на здравноосигурителните дружества. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5. Нематериални активи

Нематериалните активи на Дружеството включват програмни продукти и други. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Програмни продукти	Други	Предоставени аванси за придобиване на нематериални активи	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2017 г.	2	70	-	72
Новопридобити активи	-	-	58	58
Салдо към 31 декември 2017 г.	2	70	58	130
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2017 г.	(2)	(11)	-	(13)
Амортизация	-	(10)	-	(10)
Салдо към 31 декември 2017 г.	(2)	(21)	-	(23)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	-	49	58	107

	Програмни продукти	Други	Предоставени аванси за придобиване на нематериални активи	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2016 г.	2	1	68	71
Новопридобити активи	-	-	1	1
Рекласификация по групи	-	69	(69)	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	2	70	-	72
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2016 г.	(2)	-	-	(2)
Амортизация	-	(11)	-	(11)
Салдо към 31 декември 2016 г.	(2)	(11)	-	(13)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	-	59	-	59

На 15.12.2017 г. е сключен договор за внедряване и поддръжка на застрахователен софтуер "INS in Cloud" с „Инс Инфо Трейдинг“ ООД на стойност 97 хил. лв. (49 хил. евро) без ДДС. Внедряването на софтуера е планирано за 2018 г. Разходите за придобиване към 31.12.2017 г. представляват авансово плащане по договора.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Административни разходи“.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Оперативен лизинг като лизингополучател

Дружеството има сключен 1-годишен договор за наем на офис, който се преподписва ежегодно. Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Дружеството са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания До 1 година '000 лв.
Към 31 декември 2017 г.	15
Към 31 декември 2016 г.	15

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 15 хил. лв. Тази сума включва минималните лизингови плащания и е включена в отчета за печалбата или загубата на ред „Административни разходи“.

Договорите за оперативен лизинг на Дружеството не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

7. Отсрочени данъчни активи

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2017 '000 лв.	Признати в печалбата или загубата '000 лв.	31 декември 2017 '000 лв.
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	(1)	-	(1)
Отсрочени данъчни активи	(1)	-	(1)
Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2016 '000 лв.	Признати в печалбата или загубата '000 лв.	31 декември 2016 '000 лв.
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	-	(1)	(1)
Отсрочени данъчни активи	-	(1)	(1)

8. Финансови активи

	Пояснение	Справедлива стойност 2017 '000 лв.	Справедлива стойност 2016 '000 лв.
Финансови активи, държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата):			
Акции	8.1	118	111
Държавни ценни книжа	8.2	312	313
Кредити и вземания			
Предоставени заеми	8.3	163	78
		593	502

Сумите, представени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, са определени на база публикувани пазарни цени на съответните ценни книжа на активен пазар. Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар са определени чрез използване на техники за оценка (Пояснение 28).

8.1. Инвестиции в акции

Емитент на акциите	Брой	Справедлива стойност към 31.12.2017 '000 лв.
„Адванс Терафонд АДСИЦ-София“	50 000	110
„Химмаш“ АД	967	8
		<u>118</u>

Акциите на Химмаш АД не се търгуват на публична борса. За определянето на справедливата им стойност е използвана техника за оценка - метод на нетната балансова стойност на активите.

8.2. Инвестиции в ДЦК

Емисия	Лихвен процент	Падеж	Държава	Вид валута	Номинал	2017 '000 лв
BG2040012218	5.000%	11.07.2022	България	BGN	250 000	312
						<u>312</u>

За определянето на справедливите стойности към 31.12.2017 г. е използвана публична информация за котиран цени за ДЦК, емитирани на вътрешния пазар от БАДДПО (Българска асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване). Печалбите и загубите са признати в отчета за печалбата или загубата на ред „Печалба/(Загуба) от финансови активи, държани за търгуване, нетно“.

В допълнение, са предоставени качествените характеристики на ликвиден пазар (поддържане на конкурентна пазарна структура, ниско ниво на фрагментация, наличие на сигурна и стабилна пазарна инфраструктура, разнообразие на пазарни участници и сигурност и стандартизация на търговия и уреждане

8.3. Предоставени заеми

Предоставените заеми през представените отчетни периоди включват 3 предоставени заеми на нефинансови предприятия.

Два от предоставените заеми на обща стойност 83 хил. лв. към 31 декември 2017 г. са с падеж на погасяване м. февруари, 2022 г. Договореният лихвен процент е при пазарни нива. Заемите не са обезпечени.

Другият заем с балансова стойност в размер на 80 хил. лв. към 31 декември 2017 г. (2016 г. : 78 хил. лв.) е предоговорен със срок на падеж до 30.09.2018 г. при пазарен лихвен процент. Заемът не се обслужва по погасителен план. Дружеството е признало загуба от обезценка в размер на 3 хил. лв. за 2017 г. Обезценката е изчислена в съответствие със счетоводната политика на Дружеството на база изискванията на Наредба 53 чл. 83, ал. 5. Заемът не е обезпечени.

9. Вземания по застрахователни договори

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Вземания по начислени премии по застрахователни договори, брутно	995	604
Вземания по начислени премии по застрахователни договори	<u>995</u>	<u>604</u>

Вземанията по начислени премии по застрахователни договори представляват дължими застрахователни премии от застраховани лица по договори с разсрочени плащания. Вземанията подлежат на тест за обезценка, като в случаите, в които балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима стойност, Дружеството ги оценява по възстановимата им стойност и признава загуба от обезценка.

Към 31 декември няма просрочени, падежирали вземания по застрахователни договори.

10. Търговски и други вземания

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Вземания по договор за цесия	190	455
Търговски вземания	8	6
Предоставени гаранции и други	1	3
	199	464

Търговските и други вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

11. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	264	579
Краткосрочни депозити	1 095	1 834
Пари и парични еквиваленти	1 359	2 413

Дружеството има блокирани парични средства в размер на 40 хил. лв. към 31 декември 2017 г. по краткосрочен депозит в Обединена българска банка АД, представляващ обезпечение по гаранция.

Краткосрочните депозити на Дружеството към 31 декември 2017 г. са в размер на 1 095 хил. лв. (2016 г. : 1 834 хил. лв.) и са в български търговски банки с оригинален падеж до 3 месеца. Депозитите са учредени в лева при договорени лихвени нива спрямо пазарните.

12. Собствен капитал

12.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 4 600 000 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	2017 Брой	2016 Брой
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	4 600 000	4 600 000
Общ брой акции, издадени и напълно платени на 31 декември	4 600 000	4 600 000

Списъкът на акционерите на Дружеството е представен, както следва:

	31 декември 2017 Брой акции	31 декември 2017 %	31 декември 2016 Брой акции	31 декември 2016 %
Оптико - Механичен Завод, София ООД	2 868 000	62.35%	2 868 000	62.35%
Химмаш АД	1 138 000	24.74%	1 138 000	24.74%
Йордан Христов	351 000	7.63%	351 000	7.63%
МБАЛ Дева Мария ЕООД	-	-	66 000	1.43%
Веселин Стефанов	66 000	1.43%	66 000	1.43%
Веселина Василева	66 000	1.43%	66 000	1.43%
Силвия Илиева Николова	66 000	1.43%	-	-
Дилингова Финансова Компания АД	45 000	0.98%	45 000	0.98%
	4 600 000	100%	4 600 000	100%

12.2. Други резерви

Другите резерви в размер на 853 хил. лв. (2016 г. : 718 хил. лв.) представляват отчисления от печалбата на Дружеството по реда на действащия Търговски закон.

13. Застрахователни резерви

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Пренос-премиен резерв	547	681
Резерв за предстоящи плащания	243	119
Запасен фонд	304	145
	1 094	945

Застрахователните резерви на „Европейска Застрахователна и Осигурителна Компания“ ЗАД се формирани при спазване на изискванията на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (Обн. ДВ, бр.6/19.01.2017 г.). ЕЗОК ЗАД поддържа застрахователни резерви в размер, съответстващ на задълженията по сключените застрахователни договори. Спрямо предходна година е реализиран общ 16 % ръст на резервите, във връзка с предлагането на нови линии застраховки. Най-висок е ръста по отношение на резерв за възникнали но непредявени претенции и резерв запасен фонд във връзка очакваната несигурност относно резултатите в средносрочен план по ново предлаганите видове застраховки. Валутата, в която са определени застрахователните резерви на дружеството, е лева, с оглед на това, че задълженията по застрахователните договори са определени в лева, както и плащането на премия по тях е договорена в лева. Срещу дружеството няма претенции по застрахователни договори, предявени по съдебен ред, за които то да е уведомено.

Адекватност на резервите

Периодично актюерът на Дружеството прави оценка дали общо формираните резерви са достатъчни за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на регулаторните органи сумата на така формираните резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи. При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генерирани от събрани премии, изплатени комисионни.

14. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Планове с дефинирани доходи	10	10
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	10	10
Текущи:		
Други краткосрочни задължения към персонала	2	-
Пенсионни и други задължения към персонала	12	10

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2018 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозиран плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа. Провизиите за пенсиониране са изчислени към 31.12.2016 г. след консултация с актюер. Използваният лихвен процент за дисконтирането е 2.5%. През 2017 г. няма промени в провизията за пенсиониране тъй като ръководството на Дружеството смята че, промените в провизиите за пенсиониране спрямо 2016 г., ако има такива, биха били несъществени. Тази преценка на ръководството се базира на факта, че няма съществени промени в състава и структурата на персонала включително и отдалечения период на настъпване на пенсиониране.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очаквания процент на увеличение на заплатите и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2016 г.:

Промени в значими актюерски предположения

Дисконтов процент

(Намаление) /Увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи

2016	
Увеличение с 0.5%	Намаление с 0.5%
(1)	1

Процент на увеличение на заплатите

Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи

Увеличение с 1%	Намаление с 1%
1	(1)

14.1. Възнаграждения на персонала

Разходите за възнаграждения на персонала са включени в отчета за печалбата или загубата на редове „Други застрахователни и презастрахователни разходи, нетно“ и „Административни разходи“. Те са както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Разходи за персонала	(488)	(444)
Разходи за социални осигуровки	(45)	(43)
Пенсии – планове с дефинирани доходи	-	(10)
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	(533)	(497)

15. Търговски и други задължения

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Търговски задължения	36	11
Данъчни задължения	5	16
	41	27

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

16. Премияен приход

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Записани бруто премии	1 331	1 341

През 2017 г. 98.45% от премийният приход се формира от приходите по застраховка „Заболяване“ (2016 г.: 100%). Останалите 1.55% са формирани от застраховките „Заболяване“ - 0.4%, „Имущество“ - 0.8%, „Финансови загуби“ - 0.3% и „Товари по време на превоз“ - 0.05%. Тъй като компанията сключва основно застраховка „Заболяване“ през 2017 г. изплатените обезщетения са изключително по този вид застраховка.

17. Застрахователни суми и обезщетения

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Изплатени застрахователни суми и обезщетения	(381)	(482)

18. Промяна в застрахователни резерви, нетно

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Приходи от освободени застрахователни резерви	1 007	639
Разходи за заделени застрахователни резерви	(997)	(766)
Заделен Запазен фонд	(159)	-
	(149)	(127)

19. Други застрахователни и презастрахователни разходи

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Застрахователни разходи:		
Разходи за ликвидация	(61)	(53)
Аквизиционни разходи	(110)	(88)
	(171)	(141)

20. Административни разходи

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Разходи за заплати	(373)	(351)
Разходи за външни услуги	(83)	(192)
Разходи за осигуровки	(35)	(26)
Разходи за амортизации	(10)	(14)
Разходи за материали	(8)	(9)
Други разходи	(48)	(81)
	(557)	(673)

Възнаграждението за независим финансов одит за 2017 г. е в размер на 9 хил. лв.
 През 2018 г. регистрираните одитори са предоставили договорени процедури по отношение на годишните справки, изготвени съгласно Наредба №53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд („Наредба №53“) и изискванията на чл. 126, ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането към 31.12.2017 г. на стойност 1 хил. лв. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

21. Печалба от финансови активи, държани за търгуване, нетно

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Печалба от промяна в справедливата стойност	17	21
Загуба от промяна в справедливата стойност	(11)	(16)
Приходи от лихви от финансови активи държани за търгуване	13	11
Приходи от дивиденди	9	5
	28	21

22. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Разходи за лихви	(2)	(2)
Банкови такси и комисионни	(3)	(4)
Обезценка на предоставени заеми	(3)	-
	(8)	(6)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Приходи от лихви по предоставени заеми и депозити	109	217
	109	217

23. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10% (2016 г.: 10%), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	202	150
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(20)	(15)
Данъчен ефект от:		
Разходи, непризнати за данъчни цели	(2)	(3)
Приходи, непризнати за данъчни цели	1	1
Текущ разход за данъци върху дохода	(21)	(17)
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	-	1
Разходи за данъци върху дохода	(21)	(16)

24. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват собствениците, ключов управленски персонал и дружества от групата на мажоритарния собственик и крайния собственик. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път.

26.1. Сделки със собствениците

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Предоставени заеми		
„Химмаш“ АД	265	-
Начислени лихви по предоставени заеми		
„Химмаш“ АД	5	2
„Оптико - Механичен Завод, София“ ООД	-	34
Платена главница по предоставен заем		
„Оптико - Механичен Завод, София“ ООД	-	612
„Химмаш“ АД	-	50
Други сделки със собствениците		
„Оптико - Механичен Завод, София“ ООД - цесия	-	567

26.2. Сделки с дружества под общ контрол

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Предоставени заеми		
„Перла турист“ АД	776	-
Приходи от лихви по предоставени заеми		
„Перла турист“ АД	97	132
„НТ Неротек“ ЕООД	-	25
Платена главница по предоставен заем		
„Перла турист“ АД	-	834
„НТ Неротек“ ЕООД	-	84
Приходи от предоставени услуги		
„Перла турист“ АД	1	-

26.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	177	107
Разходи за социални осигуровки	11	8
Общо краткосрочни възнаграждения	188	115

Краткосрочните възнаграждения на ключовия управленски персонал са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Административни разходи“.

25. Разчети със свързани лица в края на годината

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Нетекущи		
Вземания от собственици – Химмаш АД		
Главниц	265	-
Лихви	4	-
Вземания по предоставени заеми на дружества под общ контрол - „Перла турист“ АД		
Главниц	776	1 262
Лихви	15	617
Общо нетекущи вземания от свързани лица	1 060	1 879
Текущи		
Вземания от собственици		
Лихви		
„Оптико - Механичен Завод, София“ ООД	34	34
„Перла турист“ АД	699	-
Главниц		
„Оптико - Механичен Завод, София“ ООД - цесия	567	567
„Перла турист“ АД	1 262	-
Общо текущи вземания от свързани лица	2 562	601

Общо вземания от свързани лица

2017	2016
'000 лв.	'000 лв.
3 622	2 480

Информация за предоставените заеми на свързани лица е обобщена в следващата таблица:

Заемополучател	Падеж	Стойност на заема в хил. лв.	Лихвен % по договора
"Перла турист" АД	26/02/2018	428	6.5%
"Перла турист" АД	11/03/2018	834	6.5%
"Перла турист" АД	31/02/2022	104	2.5%
"Перла турист" АД	22/02/2022	500	2.5%
"Перла турист" АД	02/03/2022	622	2.5%
"Химмаш" АД	25/04/2022	265	2.5%

На 30.09.2016 г. Дружеството е сключило договор за цесия на вземанията по заеми от НТ Неротек" ЕООД в размер на 567 хил. лв. с „Оптико - Механичен Завод, София“ ООД. Нетекущите вземания от „Химмаш“ АД в размер на 265 хил. лв. главница и 4 хил. лв. лихва са по сключен договор за паричен заем от 25.04.2017 г. Нетекущите вземания от „Перла турист“ АД в размер на 776 хил. лв. и 15 хил. лв. лихва са по 3 отделни сключени парични заеми с дати на сключването съответно 01.02.2017 г., 22.02.2017 г. и 02.03.2017 г. Предоставените заеми към Химмаш АД са обезпечени по силата на договор за учредяване на особен залог на машини и оборудване на стойност 300 хил. лв. Предоставените заеми към Перла Турист“ АД са обезпечени по силата на договор за учредяване на особен залог на машини на стойност 2 219 хил. лв.

Текущи задължения към дружества под общ контрол:

- „Перла турист“ АД

Общо текущи задължения към свързани лица

2017	2016
'000 лв.	'000 лв.
7	7
7	7

26. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи

Финансови активи, държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата):

Акции

ДЦК

Кредити и вземания:

Предоставени заеми

Вземания от свързани лица

Търговски и други вземания

Пари и парични еквиваленти

2017	2016
'000 лв.	'000 лв.
118	111
312	313
163	78
3 622	2 480
197	464
1 359	2 413
5 771	5 859

Финансови пасиви

Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:
Текущи пасиви:

Търговски задължения
Задължения към свързани лица

2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
36	11
7	7
43	18

27. Рискове, свързани със застрахователната дейност и притежаваните финансови инструменти

27.1 Политика на ръководството по отношение управление на застрахователния риск

Застрахователен риск е рискът от настъпване на застрахователни събития в резултат на притежавания портфейл от застрахователни договори, при което размерът на щетите и на дължимите обезщетения да надхвърлят размера на заделените застрахователни резерви. Това зависи от честотата, с която възникват застрахователните събития, вида застрахователен портфейл, размера на застрахователните обезщетения. За смекчаване на този риск от голямо значение има разнообразието на застрахователния портфейл и теорията на вероятностите. Основните рискове, на които Дружеството е изложено са:

- Риск, свързан с възвращаемост от направените инвестиции - риск от загуба когато възвращаемостта на инвестициите се различава от очакваното;
- Риск, свързан с разходите – риск от загуба когато разходите се различават от очакваното.

Въпреки постигнатите резултати, Дружеството прогнозира благоприятно развитие на риска, както за портфейла, така и по отделните застрахователни договори. Прилагането на съвкупност от превантивни мерки, допринася за минимизиране проявлението на техническия риск, като се засилва превенцията и направените мероприятия, преди настъпване на застрахователното събитие, с цел ограничаване последствията от него. Дружеството се стреми да прави относително равномерно разпределение на застрахователните договори, както и да анализира различните видове застрахователни рискове.

Основните фактори, от които зависи положителния финансов резултат на Дружеството са квотата на щетимост, квотата на разходите и дохода от инвестиции. Общият финансов резултат от проявлението на риска е отрицателен. Техническият резултат на дружеството е печалба в размер на 70 хил. лв. (2016 г. : загуба 82 хил. лв.). Квота на щетимост за годината в размер на 49,37% и 38,58 % преди заделянето на резерв запасен фонд (2016 г. : 31,84 % и 31,84 %) и заложена съгласно ЗТП 65 %), което показва че през годината застрахователните плащания са под предвижданите.

Направените разходи надвишават очакваните, като коефициент на разходите е близо 55% (2016 г. : 76 %) при 35 % съгласно застрахователно техническите планове на компанията. Може да се очаква, че при разширяване на дейността и постигането на по-висок премиен приход този коефициент ще намалее, като достигне заложените в ЗТП нива. С оглед на това, че в текущата година е разширена дейността на дружеството и очакваният в бъдеще ръст на продажбите, както и незначителният обем на застрахователния портфейл към момента (брой договори и брой застраховани обекти) не може еднозначно да се твърди, че тези резултати отразяват състоянието на компанията. В случай, че се наблюдава запазване или задълбочаване на тенденцията за високи стойности на разходите е необходимо да се вземат мерки за адекватна промяна на Общи условия, тарифи и застрахователно-технически планове, така че да се гарантира финансовата стабилност на компанията в дългосрочен план.

Въпреки постигнатите резултати, дружеството прогнозира благоприятно развитие на риска, както за портфейла, така и по отделните застрахователни договори. Прилагането на съвкупност от превантивни мерки, допринася за минимизиране проявлението на техническия риск, като се засилва превенцията и направените мероприятия, преди настъпване на застрахователното събитие, с цел ограничаване последствията от него.

27.1.1 Процес на уреждане на щети

Изплатените обезщетения по години на събитие са видни от следната таблица:

Вид застраховка	2012 '000 лв.	2013 '000 лв.	2014 '000 лв.	2015 '000 лв.	2016 '000 лв.	2017 '000 лв.
Изплатени	525	434	374	311	482	381

През отчетния период са предявени общо 15 314 иска, от които 193 по събития от минали години. Изплатени са 15 333 щети, от които 3 976 по събития от предходни години. Дружеството няма получени суми и начислени вземания по регреси и абандони. Съгласно изискванията на Наредба №53, същите трябва да се приспадат от размера на изплатените обезщетения в годишния финансов отчет. За отчетния период общият финансов резултат е положителен в размер на 181 хил. лв. (134 х. лв. за минал период), а плащанията, свързани с проявлението на риска също са в рамките на предвидените съгласно застрахователно - техническия план.

27.1.2 Граница на платежоспособност

Компанията е в статут на застрахователите без право на достъп до единния пазар, като в тази връзка се прилага ДЯЛ ВТОРИ от НАРЕДБА № 51 от 28.04.2016 г. за собствените средства и за изискванията за платежоспособност на застрахователите, презастрахователите и групите застрахователи и презастрахователи – “Собствени средства на застрахователите без право на достъп до единния пазар”.

Критерии за платежоспособност на застрахователя са свободните от всякакви задължения парични средства:

- записания акционерен капитал;
- резервите и фондовете по чл. 118, ал. 2 КЗ;
- неразпределената печалба от минали години, намалена с очакваните плащания по дивиденди и други отчисления;
- преоценъчните резерви, образувани според приложимите счетоводни стандарти;
- суми, привлечени от застрахователя чрез дългово-капиталови (хибридни) инструменти;
- сумите, привлечени като подчинен дълг.

Съгласно Наредба № 51, получената сума се намалява с невнесенния капитал; номиналната стойност на обратно изкупените собствени акции; загубата от текущата година и непокрытите загуби от минали години; балансовата стойност на участията по смисъла на § 1, т. 18 от допълнителните разпоредби на КЗ.

Съгласно Наредба № 53, ДЯЛ ТРЕТИ граница на платежоспособност на застрахователи без право на достъп до единния пазар, границата на платежоспособност е минималният размер, на който трябва да са равни намалените с нематериалните активи собствени средства, необходими за осигуряване изпълнението на договорните задължения на застраховател в дългосрочен план в съответствие с общия обем на дейността им.”.

Резултатът от изчисленията за границата на платежоспособност “спрямо премиите” е 264 648 лева (2016 г.: 241 397 лева), а “спрямо средногодишен размер на претенциите” – 111 475 лева (2016 г.: 100 497 лв.) Съгласно Наредбата, граница на платежоспособност е равна на по – високия от двата резултата т.е. 264 648 лева, и отчитайки чл.88 от Наредбата границата на платежоспособност не може да бъде по-малка от изчислената за предходния едногодишен период коригирана с отношението между резерва за предстоящи плащания за последната година (възлизащ на 241 397 лева). Във връзка с изискванията на Кодекса за застраховането Гаранционния капитал на застраховател извършващ дейност по активно презастраховане е 1/3 от границата на платежоспособност, но не по-малка от 4 600 000 лева.

Собствените средства на компанията са 5 520 298 лв. (2016 г. : 5 385 592 лв. за предходна година) и надвишават изискуемата граница на платежоспособност. Това гарантира финансовата устойчивост на резултатите от практикуваните застрахователни операции и своевременно изпълнение на задълженията по застрахователните договори. Видно от отчета за финансовото

състояние на Дружеството за 2017 г., нематериалните активи са 106 664 лева, следователно фактическата платежоспособност е 5 413 634 лева.

Собствените средства на Дружеството към 31.12.2017 г. са в съответствие с изискванията на Наредбата за граница на платежоспособност и са гаранция за своевременно изпълнение на поетите задължения по застрахователните договори. Представената по-долу таблица показва резултатът от изчисленията за границата на платежоспособност "спрямо премиите".

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Собствени средства, намалени с нематериални активи		
Записан акционерен капитал	5 413	5 326
Резерви и фондове	4 600	4 600
Неразпределената печалба от минали години, намалена с очакваните плащания по дивиденди и други отчисления	853	718
Намаления	67	67
Нематериални активи	(107)	(59)
Граница на платежоспособност	264	241
Превиишение	5 149	5 085

27.2 Политика на ръководството по отношение управление на рискове, свързани с финансови инструменти

Съгласно изискванията на Кодекса за застраховането Дружеството следва да инвестира застрахователните си резерви в активи и в съответствие с утвърдени лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство. Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на различни видове финансов риск, най-значимите от които са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Рискът в дейността по управлението на портфейла на Дружеството е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата при управлението на финансовия портфейл на Дружеството извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

27.2.1 Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за печалбата или загубата и отчета за всеобхватния доход. Притежаваните от Дружеството финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство. За намаляване на пазарния риск Дружеството се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент. За периода от създаване на Дружеството до 31 декември 2017 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходими и целесъобразно извършването на хеджиране на риска. За избягване на риска от концентрация, Дружеството се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на застрахователните резерви.

Валутен риск

Дружеството не е изложено на валутен риск тъй като няма сделки в чуждестранна валута. Няма валутни активи и пасиви.

Лихвен риск

Дружеството не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Дружеството не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на Дружеството. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гл.т. на чувствителността на Дружеството спрямо промени в лихвените равнища.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути. В следващата таблица е показана чувствителността към промените на номиналните лихвени проценти на финансовите активи на Дружеството:

	Лихвен %	Лихвоносни '000 лв	Безлихвени '000 лв	Общо '000 лв
31 декември 2017 г.				
Парични средства в каса и банка	по тарифа	260	4	264
Срочни депозити	от 0.00% до 0.05%	1 095	-	1 095
ДЦК	5.00%	312	-	312
Акции	-	-	118	118
Кредити и вземания	от 6.50% 8.00%	3 184	1 795	4 979
Други нетекущи активи	-	-	108	108
Общо активи		4 851	2 025	6 876

	Лихвен %	Лихвоносни '000 лв	Безлихвени '000 лв	Общо '000 лв
31 декември 2016 г.				
Парични средства в каса и банка	по тарифа	575	4	579
Срочни депозити	от 0.25% 1.75%	1 834	-	1 834
ДЦК	5.00%	313	-	313
Акции	-	-	111	109
Кредити и вземания	от 6.50% 8.00%	1 957	1 669	3 626
Други нетекущи активи	-	-	61	61
Общо активи		4 679	1 845	6 524

27.2.2 Анализ на кредитния риск

При управлението на кредитния риск Дружеството наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти. При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. Дружеството осъществява управлението на риска като оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

Групи финансови активи (балансови стойности)	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Финансови активи държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата)	430	424
Кредити и вземания	3 984	3 022
Пари и парични еквиваленти	1 359	2 413
	5 773	5 859

Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг. В следващите таблици е представен анализ на матуритетна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Дружеството:

31 декември 2017 г.

Парични средства в каса и банка
 Срочни депозити
 ДЦК
 Акции
 Кредити и вземания
 Други нетекущи активи
Общо активи

До 3 м. '000 лв	от 3 м.-1 г.	1 г.-5 г. '000 лв	над 5 г. '000 лв	Без матуритет '000 лв	Общо '000 лв
-	-	-	-	264	264
1 095	-	-	-	-	1 095
-	-	-	312	-	312
3 174	681	1 124	-	118	1 118
-	-	-	-	-	4 979
4 269	681	1 124	312	108	108
				490	6 876

31 декември 2016 г.

Парични средства в каса и банка
 Срочни депозити
 ДЦК
 Акции
 Кредити и вземания
 Други нетекущи активи
Общо активи

До 3 м. '000 лв	от 3 м.-1 г.	1 г.-5 г. '000 лв	над 5 г. '000 лв	Без матуритет '000 лв	Общо '000 лв
-	-	-	-	579	579
1 834	-	-	-	-	1 834
-	-	-	313	-	313
1 102	645	1 879	-	111	1 111
-	-	-	-	-	3 626
2 936	645	1 879	313	61	61
				751	6 524

27.2.3 Анализ на ликвиден риск

Дружеството следва задълженията за ликвидност произтичащи от Наредба № 21/16.03.2005 г. за собствените средства и границата на платежоспособност на застрахователите и презастрахователите.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Дружеството, като се предприемат и активни действия като поддържане на депозит „на виждане“, краткосрочни депозити до 3 месеца.

Върху ликвидността на Дружеството се извършва ежедневно наблюдение на изходящите и входящи парични потоци на седмична и месечна база.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица - лицето отговорно за управлението на риска, инвестиционния консултант, съвета на директорите.

От започване на дейността на Дружеството не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период Дружеството не е ползвало външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

28. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви търгувани на активни пазари (каквито са търгуеми ценни книжа) е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определят чрез използване на техники за оценка. Дружеството използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината. Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

Дружеството е приело измененията в МСФО 7, в сила от 1 януари 2009, което изисква Дружеството да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките. Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

- а) борсови (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (ниво 1);
 - б) други елементи при актив или пасив, освен включените в ниво 1 листингови цени, които биват могат да се наблюдават или пряко (например цени), или косвено (например основан и на цени) (ниво 2); както и
 - в) елементите при актив или пасив, които не се основават на наблюдаема пазарна информация (ненаблюдаеми елементи) (ниво 3).
- Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като се съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват.
- Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи, които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3. За оценяването на значението на даден елемент за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват е необходимо да бъдат взети предвид специфичните за даден актив или пасив фактори.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Дружеството по видове към 31 декември 2017 г. и към 31 декември 2016 г.:

Към 31 декември 2017 г.

	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване		
Държавни ценни книжа	312	-
Инвестиции в акции	110	8

Към 31 декември 2016 г.

	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване		
Държавни ценни книжа	313	-
Инвестиции в акции	103	8

Дружеството няма прехвърляне на финансови активи между различните нива за отчетните периоди.

29. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

30. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2017 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 20.04.2018 г.